

**Lotteri- og
stiftelsestilsynet**

Endelig tilsynsrapport

Revisjon av spillsikkerhet ved trav- og galopparrangement
med totalisator

Rapport nr. 5 - 2014

Norsk Rikstoto

Revisjon av spillsikkerhet ved trav- og galopparrangement med totalisator

Endelig tilsynsrapport

Rapport nr. 5-2014
Saksnr: 14/03239
Revisjonsdato: 3. juli 2014
Foretak: Norsk Rikstoto
Revisjonsområde: Spillsikkerhet ved totalisatorløp
Revisjonsteam: Liv Røthe, Lotteritilsynet, revisjonsleder
Trude Iren Hessvik, Lotteritilsynet, medrevisor

Rapportens innhold:

Tilsynsrapport 5-2014 beskriver eventuelle avvik og merknader etter revisjon av spillsikkerhet ved trav- og galopparrangement med totalisator.

Hovedkonklusjon:

Lotteritilsynet har gjennomført revisjon av Norsk Rikstotos spillsikkerhet ved totalisatorløp. Fra 1. januar 2014 ble arbeidsoppgavene til totalisatorsjef og spilloperatør ved trav- og galoppbanene sentralisert inn til vaktleder hos Norsk Rikstoto. Det vil si at vaktleder har overtatt det spilloperative ansvaret for løpsavviklingen på samtlige trav- og galopparrangement med totalisator. Lotteritilsynet har på bakgrunn av denne endringen gjennomført kontroll av Norsk Rikstotos spillsikkerhet ved å kontrollere vaktleders etterlevelse av arbeidsinstruks for spilloperatør ved trav- og galopparrangement med totalisator og spillereglement for totalisatorspill. Kontrollen ble gjennomført i forbindelse med lunsjtrav på Drammen travbane den 3. juli 2014.

Lotteritilsynets kontroll hos vaktleder ved Norsk Rikstoto avdekket ingen avvik eller merknader.

Dato: 11. juli 2014

Sign.:

Trude Iren Hessvik
medrevisor

Linda Vøllestad Westbye
avdelingsdirektør

Innhold

1. Innledning	4
2. Metode og tilnærming	4
3. Revisjonskriterier	5
3.1 Spillreglement for totalisatorspill.....	5
3.2 Instruks for Spillavdeling.....	5
4. Resultat.....	5
5. Avslutning	6
Vedlegg 1 - Spillsikkerhet ved totalisatorspill på trav- og galoppbanene.....	7
Vedlegg 2 - Kontroll av vaktleders etterlevelse av arbeidsinstruks for spilloperatør ved trav- og galopparrangement og spillereglement for totalisatorspill	9

1. Innledning

Fra 1. januar 2014 ble arbeidsoppgavene til totalisatorsjef og spilloperatør ved trav- og galoppbanene sentralisert inn til vaktleder hos Norsk Rikstoto. Det vil si at vaktleder har overtatt det spilloperative ansvaret for løpsavviklingen på samtlige trav- og galopparrangement med totalisator. Lotteritilsynet har på bakgrunn av denne endringen gjennomført kontroll av Norsk Rikstotos spillsikkerhet ved å kontrollere vaktleders etterlevelse av arbeidsinstruks for spilloperatør ved trav- og galopparrangement med totalisator og spillereglement for totalisatorspill.

Revisjonens mål er å vurdere om Norsk Rikstoto har tilfredsstillende rutiner og sikkerhet for totalisatorspill på trav- og galoppbanene.

Følgende problemstillinger ligger til grunn for at målet med revisjonen skal nås:

- Hvordan etterlever Norsk Rikstoto spillereglementet for totalisatorspill og arbeidsinstruks for spilloperatør ved trav- og galopparrangement med totalisator?

Revisjonens fokus har vært å vurdere spillsikkerheten på Drammen travbane 3. juli 2014. Omfanget er begrenset til å vurdere vaktleders etterlevelse av oppgaver i gjeldende arbeidsinstruks, samt å knytte instruks opp mot gjeldende spillereglement for totalisatorspill.

2. Metode og tilnærming

Lotteritilsynet varslet Norsk Rikstoto 8. januar 2014 om årsplan for planlagte tilsyn i 2014. Selskapet ble informert den 25. juni 2014 om planlagt kontroll av spillsikkerhet ved løpsavvikling i forbindelse med sentralisering av det spilloperative ansvaret fra de ulike trav- og galoppbanene til Norsk Rikstoto ved vaktleder.

Stedlig tilsyn ble utført 3. juli 2014. Revisjonen er gjennomført i den hensikt å dokumentere eventuelle avvik og påpeke mulighet for forbedringer.

Revisjonen har omfattet:

- Gjennomgang av arbeidsinstruks for spilloperatør ved trav- og galopparrangement med totalisator
- Gjennomgang av spillereglement for totalisatorspill
- Stedlig tilsyn 3. juli 2014
  - Intervju med gruppeleder for spillproduksjon for gjennomgang av spillsikkerhet ved totalisatorspill, se vedlegg 1
  - Kontroll av vaktleders etterlevelse av arbeidsinstruks for spilloperatør ved trav- og galopparrangement og spillereglement for totalisatorspill, se vedlegg 2

Dokumentasjon som ble lagt til grunn under revisjonen ble samlet inn og systematisert av ansatte ved Norsk Rikstoto basert på forespørsel fra Lotteritilsynet. Revisjonen baserer seg på at mottatt dokumentasjon er blitt sannferdig fremstilt.

Tilsynsrapporten beskriver eventuelle avvik og merknader som er registrert gjennom revisjonen.

- AVVIK er forhold som tilsynet mener ikke er i samsvar med revisjonskriteriene.
- MERKNAD er forhold som ikke er i strid med revisjonskriteriene, men der tilsynet finner grunn til å påpeke mulighet for forbedring.

Til avvik beskrives revisjonsbevis som faktagrunnlag og som fastsettelsen av eventuelle avvik bygger på. Til eventuelle merknader forventer Lotteritilsynet at de håndteres slik at de ikke senere utvikler seg til/bidrar til avvik.

Ved avvik ber Lotteritilsynet om en oppfølgingsplan for hvordan og når Norsk Rikstoto vil utbedre påviste avvik og hvilke korrigerende tiltak som vil bli gjennomført. Ved merknad ber en om tilbakemelding på hvordan selskapet vil følge opp Lotteritilsynets anbefaling.

Kopi av tilsynsrapporten blir sendt til Landbruks- og matdepartementet.

3. Revisjonskriterier

Revisjonskritene presentert under er de som danner grunnlaget for vurderingene som følger i tilsynsrapporten.

3.1 Spillreglement for totalisatorspill

Spilleregler fastsatt av Landbruks- og matdepartementet 17. juni 2013 med hjemmel i forskrift om totalisatorspill av 24. august 2007 § 3 andre ledd.

3.2 Instruks for Spillavdeling

Arbeidsinstruks for spilloperatør ved trav- og galopparrangement med totalisator godkjent 19. desember 2013.

4. Resultat

Gjennom revisjonen har Lotteritilsynet foretatt intervju og stikkprøvekontroll i forbindelse med avvikling av lunsjtrav på Drammen travbane 3. juli 2014. Revisjonen er gjennomført for å vurdere om Norsk Rikstoto har tilfredsstillende rutiner og sikkerhet for totalisatorspill ved trav- og galopparrangement.

Det foreligger bevis for at Norsk Rikstoto har etablert rutiner i form av brukerhåndbok og arbeidsinstruks for å sikre at vaktleder har tilstrekkelig kompetanse ved avvikling av trav- og galopp arrangement.

Kontroll av etterlevelse av instruks for spilloperatør og spillreglement for totalisatorspill avdekket ingen avvik eller merknader, jfr. vedlegg 1 og 2.

Kontrollen viser at Norsk Rikstoto har etablert gode rutiner og har fokus på høgt kompetansenivå blant vaktlederne som har det spilloperative ansvaret ved løpsavvikling.

5. Avslutning

Som det fremgår av rapporten har Lotteritilsynet mottatt bevis for at Norsk Rikstoto har etablert tilfredsstillende instruks og rutiner for totalisatorspill på trav- og galoppbanene.